

Märkning av honung

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Nedan får du veta vad som gäller vid märkning av honung och produkter som delvis består av honung. Vilka regler som ska tillämpas beror på om den som säljer honungen är livsmedelsföretagare eller ej.

Regler för märkning av honung

Honung i konsumentförpackningar ska märkas enligt förordning (EU) nr 1169/2011 med de ändringar och tillägg som finns i LIVSFS 2003:10.

Bestämmelserna i förordning (EU) nr 1169/2011 gäller bara för livsmedelsföretagare. Producenter som i egenskap av privatpersoner levererar små mängder honung eller andra produkter från biodlingen som är förpackade i konsumentförpackning omfattas alltså inte av de generella märkningsbestämmelserna.

Märkningen i sin helhet får inte vilseleda konsumenten på ett avgörande sätt. Se artikel 7 i förordning (EU) nr 1169/2011.

De finns också grundläggande krav om presentation i förordning (EG) nr 178/2002 som måste följas av alla, även de som inte per definition är livsmedelsföretagare. Bestämmelserna innebär att konsumenter inte får vilseledas genom det sätt som livsmedel märks, marknadsförs eller presenteras. Det inbegriper även produkternas form, utseende och förpackning. Se artikel 16 i förordning (EG) 178/2002.

Märkning av honung – konsumentförpackning

Livsmedelsanläggning som tar emot små mängder primärprodukter

Hur kan sammansatta honungsprodukter betecknas?

När honung saluhålls som honung får inga andra ingredienser eller tillsatser ha tillförts den. Annan honung får däremot tillsättas. Bestämmelser om märkning av honung, om märkning av importerad honung och blandningar av honung finns i LIVSFS 2003:10.

Det är tillåtet att smaksätta honung med till exempel aromämnen eller andra råvaror, förutsatt att produkten säljs under rätt beteckning. Produkten är då en sammansatt produkt där honung ingår och det måste framgå av beteckningen. Försäljning av en sammansatt produkt under enbart beteckningen "honung" är därför inte tillåtet.

Ett sammansatt livsmedel är en produkt som består av mer än en ingrediens. Beteckningen "honung" får då användas i beteckningen på det sammansatta livsmedlet. Det innebär att det är möjligt att marknadsföra till exempel "hasselnötter med honung", "frukt med honung" och liknande. Även bagerihonung (en lägre kvalitet av honung) får användas i detta sammanhang som en ingrediens med beteckningen "honung" i ett sammansatt livsmedel. Se 7 § LIVSFS 2003:10.

Termen "honung" får endast användas för produkter som definieras i bilaga 1 till LIVSFS 2003:10. Se 2 § i föreskrifterna. Följaktligen får en varus benämning inte innehålla ordet honung som en del i dess sammansatta namn (till exempel "xxxhonung", "honungxxx", "xxxhonungxxx") om produkten inte till fullo uppfyller kraven i LIVSFS 2003:10 och när det finns en risk att konsumenter kan bli vilseledda.

Varumärken som innehåller ordet "honung" i sin benämning ska alltså kunna accepteras under förutsättning att honungen uppfyller kriterierna för honung och om ingen risk finns för vilseledande.

För sammansatta produkter som innehåller honung och någon eller några fler ingredienser, till exempel rönnbär eller chokladbitar, där ingrediensen honung är obearbetad och uppfyller kriterierna för att få säljas under beteckningen honung, kan produkten innehålla ordet honung. Det måste då vara tydligt att det rör sig om ett sammansatt livsmedel där honung ingår som en av ingredienserna.

Exempel på beteckningar för sammansatta honungsprodukter:

- Honung med rönnbär

- Honung och bitar av choklad

Referens till smak och särskilda kvalitetskriterier får endast ske om binas nektarinsamling härrör från en specifik nektarkälla som ger dess naturliga smak eller färg. Se 6 § LIVSFS 2003:10. Denna bedömning grundas på att konsumenten har svårt att särskilja de sammansatta produkternas beteckningar från de naturliga.

Exempel på beteckningar som bara är tillåtna när smaken kommer av binas nektarinsamling:

- Honung med citronsmak
- Ljunghonung

Om smaken istället kommer av att ett eller flera aromämnen har tillsatts måste det framgå av livsmedlets beteckning.

Exempel

Märkning av honung som har tillsatts ett aromämne, till exempel pepparmyntsarom.

Det måste klart och tydligt framgå av beteckningen på produkten att en arom har tillförts, till exempel "honung med/och pepparmyntsarom". Att i beteckningen använda ordet "med" indikerar vilka proportioner som har använts i produkten. Det vill säga att en liten mängd arom har tillsatts i förhållande till mängden honung.

Märkning av honungsprodukt - konsumentförpackning

När får man använda ett hälsopåstående?

Informationen om livsmedel måste vara rättvisande. Det innebär bland annat att man inte får antyda att ett livsmedel kan förebygga, behandla eller bota sjukdomar eller hänvisa till sådana egenskaper. Det framgår av artikel 7.3 förordning (EU) nr 1169/2011.

Ett hälsopåstående beskriver att ett livsmedel har en positiv effekt på hälsan. De enda påståenden om ett livsmedels hälsoeffekt som får göras är sådana hälsopåståenden som är godkända av EU-kommissionen och införda i EU-registret över godkända hälsopåståenden. De godkända hälsopåståendena beskriver effekten i detalj och det är just en sådan beskrivning som måste användas i livsmedelsinformation.

Hänvisningar till allmänna och mer svepande påståenden om att ett livsmedel ger en god effekt på hälsan, till exempel "bra mot förkylning" eller "antibakteriellt", får bara göras om det görs tillsammans med ett specifikt hälsopåstående som i EU-registret över godkända hälsopåståenden. Alla andra hälsopåståenden är förbjudna att använda. Se artikel 10 förordning (EG) nr 1924/2006.

Hälsopåståenden

Senast uppdaterad 8 juni 2021 Ansvarig grupp SV_SL